

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. **Редакційна колегія** В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.
Бюлетень підготували: С. Горова, Т. Гранчак, О. Пестрецова. **Адреса редакції:** НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuu.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 59
(16 серпня 2011 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	2
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	9
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	15
ПОЛІТИКА	25
ЕКОНОМІКА.....	31

У ЦЕНТРІ УВАГИ

«Газпром» пропонує Україні співробітництво за білоруською моделлю

15 серпня відбулася тристороння зустріч, в якій взяли участь Президент РФ Д. Медведєв, глава «Газпрому» О. Міллер і міністр енергетики і вугільної промисловості України Ю. Бойко.

Підбиваючи підсумки зустрічі з Д. Медведевим і Ю. Бойком, О. Міллер висловився від імені «Газпрому», запропонувавши Україні співпрацю за моделлю, яка вже зарекомендувала себе у відносинах з «білоруськими друзями».

О. Міллер повідомив, що на минулій зустрічі Ю. Бойко виніс декілька пропозицій з розвитку співпраці Росії та України, як у газотранспортній, так і в інших сферах. «Газпром» планує вивчити ці пропозиції і незабаром дати відповідь Україні.

Цього ж дня Президент Росії Д. Медведєв дав вказівку главі «Газпрому» О. Міллеру врахувати нові обставини при підписанні нового газового контракту з Білоруссю.

Чинний контракт на поставку російського природного газу закінчується цього року. При розробці угоди на майбутнє потрібно врахувати дві важливі обставини, вважає Д. Медведєв: вступ Білорусі до Митного союзу і купівлю «Газпромом» другої частини пакета акцій «Белтрансгазу», після чого вся газотранспортна система Білорусі перебуватиме під повним контролем Росії. Стосовно цього 15 серпня Президент Росії дав вказівку керівнику «Газпрому» під час зустрічі у своїй сочинській резиденції.

Тоді ж глава «Газпрому» заявив, що міжурядова угода і корпоративний контракт щодо купівлі другої частини 50 % пакета акцій «Белтрансгазу» перебувають «на високому ступені готовності» (*Neftegaz.ru* (<http://neftegaz.ru>), *Биржевої лидер* (<http://profi-forex.org>). – 2011. – 15.08).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, канд. іст. наук, заввідділу СІАЗ НБУВ

Зустріч президентів України і Росії в Сочі у коментарях оглядачів та експертів

11 серпня відбулася зустріч Президента України В. Януковича з Президентом РФ Д. Медведевим. Зустріч відбувалась на запрошення російської сторони. Як зазначали ЗМІ, основною темою розмови

В. Януковича і Д. Медведєва стали питання економічної співпраці двох країн, в тому числі і газові проблеми. Проте до якоїсь конкретної угоди глави держав так і не дійшли. Як пише з цього приводу видання «Finance.ua», «схоже, у відносинах України і Росії не тільки закінчився медовий місяць, але і наступають "передвиборні" холоди...» (*Finance.ua* <http://news.finance.ua>). – 2011. – 13.08).

Зустріч двох президентів мала відбутися ще раніше, але кілька разів переносилась з ініціативи російської сторони. Останнього разу зустрітися віч-на-віч Д. Медведєв і В. Янукович повинні були майже два тижні тому. За інформацією ЗМІ, президент РФ збирався поспілкуватись з українським колегою під час святкування Дня російського флоту в Севастополі. Утім, як повідомляли ЗМІ, фоном для конструктивного діалогу, відповідно до позиції Кремля, мало стати погодження України на підписання угоди про об'єднання «Газпрому» і «Нафтогазу». Київ з умовою не погодився, і тому замість Севастополя Д. Медведєв відправився відзначати свято в Балтійськ.

Варто нагадати, що **газові питання** стали приводом для заочної суперечки президентів ще до того, як глави обох держав зустрілися в резиденції «Бочаров ручей» у Сочі. В. Янукович сказав журналістам свого пулу, що Москва і Київ повинні «переглянути ціни на газ, не вдаючись до судової процедури». Таким чином він дав зрозуміти, що, якщо компроміс не буде знайдено, Україна готова вирішувати питання в судовому порядку.

Можливість судового розгляду між Києвом і Москвою, результатом якого може стати скасування чинних газових домовленостей, стала темою №1 обговорення аналітиків перед візитом В. Януковича в Сочі. Адже якщо суддя Р. Креєв врешті винесе вердикт, згідно з яким при укладанні контрактів в 2009 році тодішній прем'єр Ю. Тимошенко порушила закони України, то Київ отримає підстави для їх перегляду у суді. Саме на це В. Янукович натякнув Д. Медведєву ще перед зустріччю, заявивши, що сторони повинні переглянути ціни на газ, не вдаючись до судової процедури.

Адже визнання Ю. Тимошенко винною, а газових договорів – незаконними може спровокувати чергове «газове протистояння» між Україною і Росією. Саме тому, на переконання більшості оглядачів, російський МЗС так болісно і швидко відреагував на арешт Ю. Тимошенко. «Всі "газові" угоди 2009 року укладалися в суворій відповідності з національним законодавством двох держав і міжнародним правом, і на їх підписання були отримані необхідні вказівки президентів Росії та України», – заявили 5 серпня в російському дипломатичному відомстві. Тим не менше, під час зустрічі «справу Тимошенко» президенти практично не обговорювали. А сигнал з російського МЗС Україна вирішила за краще «не помітити». «МЗС РФ не заступався за Тимошенко. Просто потрібно, щоб закон дотримувався і в Україні, і в Росії», – прокоментував ситуацію позаштатний радник Президента України Д. Видрін. До того ж Д. Видрін нагадав російським колегам, що наша країна не втручалася в гучну справу Д. Ходорковського, хоча той теж займався питаннями постачання нафти і газу в Україну. «Ходорковський мав найтісніші відносини з Україною. Його

фірма постачала величезні обсяги нафти в Україну. Тут було навіть представництво ЮКОСу. Я навіть був знайомий з його представниками, Д. Ходорковський неодноразово приїжджав сюди, тому думаю, що в нього були такі ж тісні відносини з Україною, як у Тимошенко з Росією», - сказав радник В. Януковича. Інший український політолог – М. Погребинський ще до початку переговорів теж не прогнозував, що між Д. Медведевим і В. Януковичем постане справа Ю. Тимошенко. «У повідомленнях, які надходять з Москви, яскраво виражено бажання захистити газові договори, а не саму Юлію Володимирівну», – зазначив експерт. «Медведев не буде ставити питання про це. Я вважаю липовою інформацію про те, що Росія включить до порядку денного тему арешту», – резюмував М. Погребинський.

І дійсно, відповідно до інформації ЗМІ, тема арешту українського експрем'єра під час зустрічі президентів старанно обходилася. В обговоренні пов'язаної з нею газової проблематики глави обох держав надавали перевагу загальним мессиджам на кшталт готовності до конструктивного діалогу. Зокрема український Президент на прес-конференції з журналістами перед початком переговорів з Д. Медведевим зазначив: «Звичайно, ми в обов'язковому порядку будемо обговорювати це питання (газових угод. – Ред.). Я вважаю, що в наших інтересах – і України, і Росії – знайти компромісне рішення, і ми будемо до цього прагнути». Обережний тиск України на Москву у вирішенні газового питання цілком можна зрозуміти, адже розірвати чинну газову угоду, хоч і складно, але в принципі можливо. Набагато складнішим потім буде домогтися укладання нової угоди на умовах, прийнятних для Києва.

Зі свого боку, Президент Росії Д. Медведев закликав не політизувати питання співпраці в газовій сфері між РФ і Україною.

«З російського боку наголошувалося на необхідності дотримання чинних угод у сфері газового співробітництва та неприпустимості політизації цього питання», – зазначив представник Кремля. За його словами, «сторони домовилися продовжувати пошук нових проектів у цій сфері».

Таким чином, жодних домовленостей щодо розв'язання суперечки навколо чинних газових угод, окрім погодження щодо «продовження пошуку» взаємоприйнятних рішень, досягнуто в Сочі не було. Утім, за спостереженням оглядачів, угоду з газової теми переглядати наразі ніхто і не збирався – відсутність глави «Газпрому» О. Міллера і глави «Нафтогазу України» Є. Бакуліна була достатньо красномовною.

Більше того, у черговий раз болісні для Києва газові питання російський президент недвозначно пов'язав з «інтеграційними процесами на пострадянському просторі», тобто – зі вступом України до **Митного союзу**. Нагадаємо, що раніше така пропозиція Москви не викликала ентузіазму з боку української влади, оскільки суперечить євроінтеграційним планам Києва, які вже більше року є незмінною темою для обговорення на найвищому політичному рівні під час переговорів із Брюсселем. Їх результатом вже стали домовленості про виконання Україною ряду умов, які в найближчій перспективі повинні привести до підписання документів щодо

створення Зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Це дасть змогу, зокрема, розширити ринки збуту української продукції і таким чином наростили бюджетні доходи і валютні надходження до держбюджету за рахунок розвитку зовнішньої торгівлі. Однак така переорієнтація української економіки не влаштовує Росію, влада якої побоюється розширення впливу Євросоюзу на пострадянському просторі, – це негативно позначиться на зовнішньополітичних та зовнішньоекономічних амбіціях Кремля.

Президент В. Янукович, намагаючись зберегти продуктивними українсько-російські відносини та не дратувати Росію відвертою відмовою, запропонував стосовно формату співпраці України з Митним союзом відому формулу «3+1».

Утім, такий формат співпраці не відповідає очікуванням Кремля. У Сочі з російського боку «було надано пояснення стосовно можливих параметрів співробітництва між Україною та Митним союзом». «Така співпраця може здійснюватися на засадах повноцінного вступу України до МС», – наголосило джерело з російського боку.

«Формула три плюс один для цих цілей неприйнятна», – підсумували у Кремлі.

Для продовження переговорів з приводу скасування нині чинних українсько-російських газових домовленостей 15 серпня відбув до Москви глава Міненерговугілля Ю. Бойко. Міністр мав погодити нові умови співпраці «Газпрому» і «Нафтогазу», які дадуть можливість знизити вартість блакитного палива для української промисловості і підприємств теплої комунальної енергетики, що працюють за рахунок імпортних поставок.

За підсумками зустрічі президента Росії Д. Медведєва з міністром енергетики і вугільної промисловості України Ю. Бойком голова правління ВАТ «Газпром» О. Міллер висловив думку, що співпраця з Україною в газовій галузі може базуватися на тій же моделі, що і з Білоруссю¹.

Як повідомив О. Міллер, Ю. Бойко представив пропозиції щодо розвитку газотранспортної співпраці між Росією і Україною, ці пропозиції охоплюють «не тільки співпрацю в газотранспортній галузі, а й співпрацю в інших напрямах». «Ми вивчимо ці пропозиції, дамо їм оцінку і направимо відповідь українським друзям», – сказав голова правління «Газпрому».

Зважаючи на позиції сторін, експерти скептично ставляться до перспективи підписання нових газових угод найближчим часом. А у

¹ Довідково: у 2007–2010 рр. «Газпром» поетапно викупив 50 % акцій ВАТ «Белтрансгаз» (оператор газотранспортної системи Білорусі) за 2,5 млрд дол., перераховуючи щороку 625 млн дол. за 12,5 % акцій. Операція була укладена, виходячи з оцінки ринкової вартості ВАТ «Белтрансгаз» в 5 млрд дол., яку провів в 2006 р. банк ABN Amro. Натомість Білорусь отримала знижку на російський газ.

Наприкінці червня цього року білоруська делегація повезла у ВАТ «Газпром» підготовлений проект договору купівлі-продажу 50 % акцій ВАТ «Белтрансгаз», що належать державі, за 2,5 млрд дол. У разі підписання договору «Газпром», якому вже належить 50 % акцій «Белтрансгазу», стане єдиним власником білоруської газотранспортної системи.

київських владних колах про всякий випадок готують арсенал аргументів на кшталт симетричної відповіді на торгівельні санкції Росії проти України у вигляді позбавлення російської сторони преференцій у будівництві двох блоків Хмельницької АЕС, можливого запуску процесу «вимога відшкодування екологічного збитку», що виник внаслідок перебування у Криму ЧФ РФ, а також реанімації давнього конфлікту з відбирання маяків у Чорноморського флоту, блокування вступу Росії до СОТ або підвищення тарифів на транзит російського газу.

Крім газового питання та інтеграційних процесів на пострадянському просторі в Сочі лідери двох держав також обговорили в конструктивному ключі **хід підготовки до засідання Українсько-російської міждержавної комісії**, а також до форуму, який відбудеться в Донецьку.

Ще одним питанням, яке перебувало в сфері уваги президентів України та Росії, стало питання **державного кордону**. Цю тему порушив Президент РФ Д. Медведєв, який заявив, що Росії і Україні треба остаточно вирішити питання про державний кордон.

«Нам потрібно думати і про остаточне вирішення питання щодо державного кордону. У нас багато тем для розмови. Тому я вважаю, що розмова має бути відвертою, прямою, дружньою, як вона у нас завжди і виходила», – сказав Д. Медведєв.

Підсумовуючи результати зустрічі у Сочі Президента В. Януковича з російським колегою Д. Медведєвим, оглядачі констатують, що у відносинах між Україною і Росією є певна криза. Про це, зокрема, заявив один з лідерів Єдиного центру, директор Інституту глобальних стратегій, політолог В. Карасьов в ефірі 5 каналу.

«Головні ключові питання, які зараз найважливіші для України і Росії, не обговорюються. А обговорюються все-таки другорядні питання», – підкреслив політолог. «Що важливо для України? Газовий контракт, ціна на газ. Що важливо для Росії? Митний союз і реальна інтеграція», – зазначив В. Карасьов.

Жодного з цих питань під час зустрічі президентів 11 серпня вирішити не вдалося: Москва і Київ сперечаються про ціну на газ і перспективи вступу України до Митного союзу.

Українські та російські експерти поки не бачать найбільш ймовірного сценарію вирішення ситуації, що склалася між країнами. «Росія очікує від України того, на що Україна не готова і не здатна. З іншого боку, Україна чекає від Росії того, що Росія могла б запропонувати Україні, але в обмін на те, на що Україна поки не готова», – пояснює В. Карасьов. На цьому тлі, за його словами, розвивається «тиха закулісна енергетична війна» між Україною і Росією. І завершиться вона, на думку експерта, тільки після президентських і парламентських виборів в Росії, виборів до Верховної Ради України, а також після того як остаточно проясниться формат відносин між Україною та ЄС. «Тобто ситуація буде складною мінімум до кінця 2012 р.», – прогнозує В. Карасьов.

У будь-якому випадку, результати зустрічі президентів – а точніше, їх

відсутність – наочно продемонстрували, що так близько до переходу від дружньої до неприємної для обох сторін риторики Київ і Москва не були з часів, коли В. Янукович став президентом.

За інформацією газети «Сегодня», відповідно до матеріалів ЗМІ, переговори за всіма пунктами (перш за все з питання ціни газу) завершилися провалом, і українська сторона вже морально готується до нової газової війни з Росією. У цих умовах, як зізнаються джерела в урядах обох країн, навряд чи варто чекати на позитив від засідання міждержавної комісії в вересні. «Ми вже починаємо морально готуватися до можливого повторення газової війни», – зізнається джерело в Києві.

Експерти не вважають такий сценарій неймовірним. На думку глави East European Gas Analysis М. Корчемкіна, Росія все одно не зможе домовитися з Україною про передачу ГТС. «Газова війна даст "Газпрому" аргумент про необхідність прокладки газопроводів Nord Stream і South Stream», – пояснює експерт. В цьому контексті симптоматичним виглядає різке підвищення останніми днями обсягів закупівлі Україною російського газу. Якщо на початку серпня Україна закуповувала в середньому 60 млн куб. м газу на добу, то до 10 серпня закупівлі становили вже 97,3 млн куб. м на добу. Не кажучи вже про те, що на початок липня України вибрала 29 млрд куб. м із 40, запланованих на весь 2011 р. З урахуванням досвіду останньої «газової війни» 2008–2009 рр. не виключено, що Україна, не будучи готовою йти на поступки Росії, заповнює під зав'язку газові сховища, щоб «бути у всеозброєнні».

Голова фракції НУ – НС, керівник парламентського Комітету з питань ПЕК М. Мартиненко вважає, що до президентських виборів Росія навряд чи погодиться на зміну газових контрактів з Україною.

«З одного боку, поступки російського керівництва виглядали б як слабкість в очах російського виборця. З іншого, Москва чітко вказала на необґрунтованість звинувачень української прокуратури в тому, що угоди 2009 року є злочинними – особливо враховуючи, що одним з їх ініціаторів є прем'єр-міністр РФ Володимир Путін», – сказав М. Мартиненко.

Водночас, на його думку, влада України повинна продовжувати переговори з Росією задля досягнення принципових домовленостей про коригування угод.

М. Мартиненко підкреслив, що Україна має достатньо економічних аргументів для перегляду умов газового контракту. За його словами, йдеться про можливість зниження базової ціни на газ, враховуючи, що за обсягами поставок український газовий ринок є для «Газпрому» найбільшим в Європі, а також те, що компанії «Газпром-збут Україна» належить 25 % ринку збуту. Крім того, необхідно враховувати також рівень постачання газу у літній сезон.

М. Мартиненко також вважає за доцільне використовувати досвід західних країн, які через суди вимагають від «Газпрому» перегляду цін на газ. «Якщо Росія не хоче йти на компроміс – нашій владі треба набратись мужності і звернутись до суду (до Стокгольмського арбітражу). Іти шляхом

західних компаній, що подають до "Газпрому" судові позови», – додав він.

Депутат нагадав, що вже дві німецькі компанії – E.ON. та RWE – подали відповідні позови до арбітражу з вимогою перегляду формули ціни на газ, а позов італійської компанії «Edison» вже навіть задоволений.

«Для такого суду українському керівництву потрібна політична воля, вміння тримати неминучий "удар у відповідь", у першу чергу, інформаційний», – наголосив М. Мартиненко.

Своє занепокоєння з приводу того, що в Сочі керівникам Росії й України не вдалося вирішити жодного питання, зокрема й про ціну на газ, висловлюють і європейські оглядачі. Зокрема, газета *La Repubblica* зазначає: «Примара нової енергетичної кризи для Європи і, зокрема, для Італії починає набувати дуже небезпечних обрисів. Увечері в Сочі, після провального саміту за зачиненими дверима між російським президентом Дмитром Медведевим і його українським колегою Віктором Януковичем, експерти з обох країн відверто казали: "Будемо готуватися до важкої весни і війни, в яку буде втягнена вся Європа"».

«Ціна на російський газ занадто висока для української скарбниці, але, якщо договору не буде, вона може піднятися ще вище. За першого ж відсторонення платежів Росія припинить поставки. І у Києва лишиться єдиний вихід, щоб не заморозити своїх громадян і не допустити паралічу промисловості: заводити у національні трубопроводи газ, призначений для інших клієнтів Росії – Німеччини, Польщі, Чехії та Італії», – пише видання.

«Ескалації сторони можуть уникнути, але зрушень більше не буде, – вважає зі свого боку В. Карасьов. – Ситуація заморозиться до 2012 року. У Росії стане зрозуміло, хто президент. В Україні відбудуться вибори до Верховної Ради, перемога на яких дозволить В. Януковичу стати повновладним господарем країни. Важливим буде і результат виборів у США. У будь-якому випадку медовий місяць у відносинах Києва і Москви можна вважати завершеним».

Отже, як вирішуватимуться «газові» питання, в якому напрямі та з якою динамікою розвиватимуться українсько-російські відносини, покажуть події найближчої осені-зими, хоча експерти вважають пессимістичний сценарій цілком імовірним у передвиборну для обох держав зиму 2012-го... (*Матеріал підготовлено з використанням інформації видань «NEWSru.ua» (<http://newsru.ua>), «Економічна правда» (<http://www.epravda.com.ua>). – 2011. – 12.08; «ForUm» (<http://ua.for-ua.com>), «Finance.ua» (<http://news.finance.ua>). – 2011. – 13.08; «NEWSru.ua» (<http://newsru.ua>), «Finance.ua» (<http://news.finance.ua>), «Корреспондент.net» (<http://ua.korrespondent.net>). – 2011. – 15.08).*

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор. СІАЗ НБУВ

Вступна кампанія 2011: відгуки експертів

11 серпня Громадянська мережа ОПОРА оприлюднила результати громадського спостереження за етапом зарахування абітурієнтів під час вступної кампанії 2011 р. Спостерігачі Громадянської мережі працювали у 38 ВНЗ України та реагували на повідомлення абітурієнтів і їхніх батьків щодо порушень у навчальних закладах у межах 16 регіонів. ОПОРА також консультувала абітурієнтів щодо юридичних аспектів вступної кампанії, допомагала у розв'язанні конфліктів та непорозумінь, надавала роз'яснення щодо правових аспектів дій членів приймальних комісій через телефон гарячої лінії та мережу Інтернет. Всього до організації за безкоштовними юридичними консультаціями звернулися 2100 разів, повідомили на прес-конференції в інформаційному агентстві УНІАН представники ОПОРИ.

Виступаючи на прес-конференції, голова правління Громадянської мережі ОПОРА О. Айвазовська відзначила, що вступна кампанія-2011 стала набагато більш вдалою для абітурієнтів, ніж попередня. «У цьому році більшою мірою боротьба велася за абітурієнта з боку вищих навчальних заходів, а не абітурієнт воював за місце. Це пов'язано, по-перше, з демографічною кризою, тобто, меншою кількістю випускників в школах. Друге – на фоні зменшення кількості абітурієнтів, обсяги державного замовлення потрібно було виконувати навчальним закладам, що його отримали», – сказала О. Айвазовська.

Вона повідомила, що за право здобувати ступінь бакалавра у ВНЗ III–IV рівня акредитації змагалося майже 290 тис. абітурієнтів. В 1С «Конкурс» було зареєстровано 194 566 сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання, серед яких 163 553 отримані у 2011 р., 19741 – 2010, 5703 – 2009, а 5267 – 2008. Статистика засвідчує, що невелика кількість вступників використали результати оцінювання минулих років.

Конкурсна ситуація дає можливість також проаналізувати, до яких ВНЗ подали заяви найбільш успішні за результатами ЗНО абітурієнти. І цей перелік дещо відрізняється від рейтингу навчальних закладів, які користувалися найбільшим попитом серед загальної маси вступників. Так, перше місце популярності серед 200-балльників посідає КНУ імені Тараса Шевченка (644 заяви), друге – НУ «Києво-Могилянська академія» (512 заяв), третє – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» (381 заяв), четверте – Львівський національний університет ім. І. Франка (357 заяв), п'яте – КНЕУ ім. В. Гетьмана (252 заяви). Утім, іншим є рейтинг ВНЗ, що користуються попитом серед тих учасників вступної кампанії, які з різних причин не складають тестування, а мають право бути оціненими під час традиційного іспиту. На першому місці

з 498 заявами Бердянський університет менеджменту і бізнесу, 2 – Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (422 заяви), 3 – Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова (345 заяв), 4 – Криворізький технічний університет (325 заяв), 5 – Уманський державний педагогічний університет ім. Павла Тичини (263 заяви).

Представники Громадянської мережі ОПОРА на прес-конференції також повідомили, що під час вступної кампанії 2011 р. між ВНЗ було розгорнуто недобросовісну боротьбу за абітурієнтів, з метою виконання обсягів державного замовлення та зарахування необхідної кількості студентів-контрактників. Від комплектації ВНЗ обома категоріями студентів залежить, яке фінансування з боку держави та за рахунок юридичних і фізичних осіб отримає навчальний заклад. Ситуація з державним замовленням залишається досить непрозорою, адже не передбачено чітких критеріїв його розподілу між ВНЗ, відзначили представники ОПОРИ. Кількість випускників шкіл у 2011 р. скоротилася на 42 %, а державне замовлення в межах країни – на 20 %. Тому деякі приймальні комісії змушені були вдаватися до певних методів боротьби за «свого абітурієнта». Для прикладу, за інформацією ОПОРИ, у Рівненському державному гуманітарному університеті вже 10 серпня були рекомендовані до зарахування всі без винятку абітурієнти, які готові були навчатися за контрактом. Наприклад, в списках вступників на спеціальності «менеджмент» було зазначено чотири сотні прізвищ, хоча ліцензійний обсяг менший – 90 місць. Спостерігачі ОПОРИ отримали пояснення щодо таких дій з боку голови відбіркової комісії № 3 Антонюка Миколи Степановича, який повідомив про рішення приймальної комісії зараховувати на контракт всіх, хто оплатив навчання, щоб не втрачати абітурієнтів.

На бюджетні місця в Сумському національному аграрному університеті вступників намагалися «закріпити» іншим чином. Відповідальний секретар приймальної комісії Ковбаса Олександра Миколайовича повідомив спостерігачеві ОПОРИ про те, що адміністрація навчального закладу планувала ще 8 серпня, не чекаючи передбаченого Умовами прийому крайнього терміну 10 серпня, візувати наказ про зарахування. Тож, вступникам, які хотіли забрати оригінали документів під час «третьої хвилі» оприлюднення списків рекомендованих (8–10 серпня) у інших навчальних закладах, було відмовлено. Такий поспіх пов’язаний зі складністю процедури відрахування студентів, адже, якби у ВНЗ встигли підписати відповідний наказ, то абітурієнти б не змогли у дводенний термін «третьої хвилі» забрати документи з метою вступу до іншого ВНЗ до 10 серпня. Тож батькам довелося звертатися зі скаргами до обласного управління освіти, за сприяння якого і було повернуто оригінали документів їх власникам.

А от в приймальній комісії Київського політехнічного інституту більшій кількості абітурієнтів повідомляли про те, що вони рекомендовані до зарахування, ніж виділено бюджетних місць. Тож вступників просили якнайшвидше принести оригінали документів. В КПІ сподівалися отримати

додаткові місця державного замовлення для «студентів резерву», хоча останні не знали про невизначеність ситуації зі своїм вступом на бюджет. В адміністрації університету спостерігачів ОПОРИ запевнили, що не вдаватимуться до подібної практики та все ж гарантували забезпечать відповідних абітурієнтів бюджетними місцями.

Представники ОПОРИ також звернули увагу журналістів на те, що нововведення щодо нарахування додаткових балів абітурієнтам, які стали переможцями олімпіад всеукраїнського рівня у 2011 р. подекуди використовувалося з порушеннями, що неодноразово фіксувалося спостерігачами Громадянської мережі. Утім, якщо на етапі приймання документів такі неточності виправдовувалися людським фактором чи «технічними» помилками, то під час оприлюднення списків рекомендованих до зарахування інциденти можна розцінювати як зловживання, вважають представники ОПОРИ. Адже, перевірити право на додаткові бали досить просто. Прізвища та дані всіх переможців зафіксовані у відповідному наказі профільного міністерства.

Так, за словами координатора освітніх програм Громадянської мережі ОПОРА М. Кузіна, приймальна комісія Миколаївського національного університету ім. В.О.Сухомлинського безпідставно подарувала 40 балів абітурієнтці, яка вступала на напрям «психологія». Законно їх можна було отримати, для прикладу, якби вона виборола 2 місце за результатами олімпіади всеукраїнського рівня. Таким чином, абітурієнтка з сумою балів на рівні 631,9 претендувала на навчання за кошти фізичних осіб. Після втручання спостерігача від 10 серпня приймальна комісія відняла нараховані бали, позбавивши вступника можливості навчатись і за контрактом. В адміністрації університету посилаються на «технічну помилку» та обіцяють додатково перевірити списки рекомендованих на предмет «неточностей».

Також, в ОПОРИ повідомляють, що особливістю вступу 2011 р. стало припинення прийому абітурієнтів на окремі малопопулярні напрями підготовки, про що вступники дізнавалися лише під час подачі оригіналів документів до приймальних комісій. Ситуацію було спровоковано зменшенням кількості учасників вступної кампанії, в результаті чого постраждали менш популярні спеціальності у невеликих ВНЗ. Працівники навчальних закладів запевнюють, що кожного абітурієнта, який встиг написати заяву на участь у конкурсному відборі, обзвонили та в усному порядку поінформували щодо припинення набору. Утім, вступники заявляють про протилежне. Крім того, абітурієнтів вже встигли номінувати на студентський квиток під час оприлюднення першого списку рекомендованих до зарахування і про форс-мажор їм стало відомо лише 5 серпня. Така ситуація виникла у Тернопільському національному педагогічному університеті щодо французької філології та Славутицькій філії Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут» із напрямом «комп’ютерні науки». Зі свого боку Громадянська мережа ОПОРА підготувала письмові звернення до Державної інспекції навчальних закладів, яка і повинна встановити, чи мало місце порушення прав

вступників та чи були дії навчального закладу правомірними.

У матеріалах, розданих на прес-конференції журналістам, містяться рекомендації, розроблені ОПОРОЮ. Так, Громадянська мережа пропонує, по-перше, забезпечити належний контроль з боку профільного міністерства за перевіркою приймальними комісіями даних абітурієнтів, які мають право на додаткові бали: переможців олімпіад та Малої академії наук всеукраїнського рівня та учасників міжнародного. Здійснювати вибірковий паралельний контроль, передбачивши дисциплінарне покарання працівників ВНЗ, які під приводом «технічних помилок» та «людського фактора» виправдовують дії, що мають ознаки халатності чи зловживання.

По-друге, продовжити термін, передбачений на подачу документів з боку абітурієнтів під час оголошення другого та третього списку рекомендованих до зарахування до трьох днів, чітко вказати в Умовах прийому до ВНЗ на 2012 р. годину публікації даних. Таким чином буде забезпечено достатню та однакову кількість часу на реалізацію права кожного абітурієнта щодо рівних умов вступу у різних навчальних закладах України та попереджено самовільне трактування строків приймальними комісіями.

По-третє, забезпечити перевірку фактів недобросовісної конкуренції між вищими навчальними закладами за абітурієнтів, що планують навчатися як за рахунок бюджетних коштів, так і ресурсів фізичних чи юридичних осіб, якщо змагальність призвела до порушень Умов прийому.

По-четверте, організувати широке громадське обговорення уніфікованих критеріїв розподілу місць державного замовлення, серед яких не останнє місце займатиме популярність ВНЗ серед абітурієнтів та спроможність забезпечувати виконання поставлених завдань щодо його обсягів, організації повноцінної конкурсної ситуації. Таким чином, буде попереджено проблему скасування набору під час вступної кампанії за окремими напрямами. Також ОПОРА наполегливо рекомендує повернутися до практики оприлюднення наказу про розподіл державного замовлення з усіма додатками на офіційному сайті профільного міністерства.

Завершуючи свій виступ, О. Айвазовська підкреслила: «Підсумовуючи, можемо сказати, що вступна кампанія була малонасичена активністю, але, тим не менше, з'явився ряд нових проблем, що повинні бути враховані під час підготовки умов прийому на 2012 рік. 2012 рік буде непростим у зв'язку з перенесенням термінів проведення зовнішнього незалежного оцінювання через Євро-2012. Тобто ми будемо бачити певне накладання дат: навчання в школі, проведення тестування, вступної кампанії тощо. Відповідно, на всі ці речі необхідно реагувати».

(Інформація CIAZ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко вважає, що державі треба брати приклад із соціально відповідального бізнесу у справі підтримки фізичної культури і спорту.

На переконання М. Томенка, сьогодні в Україні відбуваються парадоксальні речі, коли держава на рівні центральної чи місцевої влади здебільшого закриває чи руйнує спортивну інфраструктуру. Зокрема, М. Томенко зауважив, що коли йдеться про такі види спорту, як, наприклад, великий теніс, то в Києві за останні роки ліквідований цілий ряд місць для занять цим видом спорту.

Натомість, за його словами, є й позитивні приклади, коли соціально відповідальний бізнес за власні кошти будує тенісні корти і залучає дітей та молодих людей до занять цим видом спорту, зокрема, та фізичною культурою і спортом загалом. Як приклад, він навів тенісний клуб на Рівненщині, створений під керівництвом В. Ковалсьця, де було збудовано дев'ять грунтових тенісних кортів та два закритих корти, на яких тренуються більш ніж двісті дітей та молодих людей з цього регіону. Перебуваючи на Рівненщині, заступник глави парламенту відвідав ці тренування і передав у подарунок тенісні ракетки та аксесуари для занять великим тенісом. Він наголосив, що всіляко підтримує такі ініціативи, коли підприємці вкладають свої кошти в розвиток фізичної культури і спорту, оскільки «сьогодні складається ситуація, коли держава, визначивши пріоритетною підготовку до ЄВРО-2012, фактично відмовилася фінансувати розвиток всіх інших видів спорту». «Тому сьогодні на фоні цього надзвичайно важливо, що бізнес підтримує прагнення дітей та школярів займатися спортом», – додав він (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2011. – 15.08).

Комітет з питань охорони здоров'я планує опрацювати протягом IX сесії Верховної Ради України шостого скликання близько 30 законопроектів.

До розгляду у другому читанні планується підготувати проект закону про внесення змін до Закону «Про боротьбу із захворюванням на туберкульоз» (реєстр. № 6037). Проектом закону визначено права та обов'язки хворих на туберкульоз, а також гарантії держави щодо надання медичної допомоги та сприяння формуванню прихильності хворих до лікування. Документом, зокрема, передбачено залучення до виявлення хворих на туберкульоз медичних працівників усіх медичних закладів незалежно від форм власності та підпорядкування, а також медичних працівників, які займаються медичною практикою; розширено контингент осіб, які підлягають відповідним профілактичним медичним оглядам, та поширено вимогу щодо проведення таких оглядів дітям віком до 18 років (у

попередній редакції до 14 років).

Документ визначає необхідність ведення єдиного загальнодержавного реєстру хворих на туберкульоз, встановлює вимоги щодо дотримання умов конфіденційності при його веденні; визначає необхідність ведення статистичного обліку та звітності у сфері боротьби з туберкульозом. Проектом закону визначено процедуру обов'язкової ізоляції хворих на туберкульоз за рішенням суду. Для забезпечення виконання положень цієї статті пропонується внести зміни до Цивільного процесуального кодексу України, глава 11 якого викладена у новій редакції.

У комітеті триває робота з підготовки до розгляду у другому читанні законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів у сфері охорони здоров'я (щодо посилення контролю за обігом лікарських засобів, харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок) (реєстр. № 7007). Документом передбачається заборонити рекламу лікарських засобів, визначити ліцензійні вимоги до виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі ними, повноваження державних органів, що здійснюють ліцензування у зазначеній сфері, тощо. Передбачається також ст. 21 Закону «Про рекламу» доповнити положенням стосовно обмеження реклами медичних виробів і харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок.

Згідно з Планом роботи комітету, має бути підготовлений до розгляду у другому читанні законопроект про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я (щодо прискорення надання першої медичної допомоги в невідкладних та екстремальних ситуаціях). Документом (реєстр. № 7359) пропонується надати лікарям право на безоплатне паркування їх приватних автомобілів у разі, якщо такі автомобілі обладнані спеціальними номерними знаками та стікерами з контактними телефонами відповідного лікаря-водія. У тексті законопроекту передбачено також доповнити ст. 37 Основ законодавства України про охорону здоров'я таким текстом: «У екстремальних та невідкладних випадках перша медична допомога може надаватись медичними працівниками, які перебувають у місці виникнення такої ситуації».

Крім цього, комітет, зокрема, планує у жовтні 2001 р. провести виїзне засідання на тему: «Про досвід роботи з реформування та оптимізації системи охорони здоров'я населення в Івано-Франківській області» та слухання у комітеті на тему: «Про стан надання кардіологічної та кардіохірургічної допомоги населенню України та шляхи його поліпшення» (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 15.08.*).

Під час IX сесії Верховної Ради України шостого скликання Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин планує підготувати низку законопроектів до розгляду у другому читанні.

Зокрема, триває робота над проектом закону про розвиток виробництва та споживання біологічних палив (реєстр. № 7524). Відповідно до прийнятої за основу редакції документа, ним визначаються правові засади регулювання обігу (виробництва і споживання) біологічних палив, які базуються на основі використання джерел відновлюваної сировини та біохімічних методів її переробки. Планується також, що держава забезпечуватиме розвиток виробництва та споживання біопалив шляхом вжиття заходів з економічного стимулювання споживання біопалив виробниками та споживачами в Україні.

У комітеті опрацьовується також законопроект про внесення змін до Закону України «Про насіння і садивний матеріал». Документом (реєстр. № 6598), який було прийнято в першому читанні, пропонується внести зміни до чинного Закону, виклавши його в новій редакції. У проекті, зокрема, уточнюються визначення термінів, склад органів, які здійснюють державне управління в галузі насінництва та розсадництва, повноваження у даній сфері центрального органу виконавчої влади з питань аграрної політики, а також коригуються питання фінансового і матеріально-технічного забезпечення насінництва, створення страхового насінневого фонду, порядку формування державного резервного насінневого фонду набуття права на виробництво та використання насіння і садивного матеріалу тощо.

До другого читання готовиться також законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо забезпечення прав власників земельних ділянок, що передаються в оренду для сільськогосподарських потреб). Документом (реєстр. № 6290) пропонується включити до Земельного кодексу України положення, за якими забороняється розпочинати використання земельної ділянки до встановлення її межі в натурі, одержання документа, що посвідчує право на неї, та державної реєстрації. Також запропоновано доповнити Закон «Про оренду землі» приписом, що визначає термін, у якій договір оренди має бути поданий на державну реєстрацію (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 12.08).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович ініціює скорочення протягом 2012 р. Збройних сил України на 8 тис. осіб, у тому числі – на 5 тис. військовослужбовців.

Глава держави вніс як невідкладний для позачергового розгляду у Верховній Раді проект закону «Про чисельність Збройних сил України на 2012 рік».

До кінця наступного року Президент пропонує привести чисельність української армії до 184 тис. осіб, у тому числі – до 139 тис. військовослужбовців. Законопроект має бути реалізований у межах видатків Держбюджету-2012.

Згідно з проектом закону, скорочення ЗСУ протягом 2012 р. планується здійснити через оптимізацію структури органів військового управління, усунення дублювання функцій та зменшення ланок керування; створення військових частин постійної готовності та мобілізаційного резерву, оптимізацію структури та чисельності бойових частин – насамперед тих, де на озброєнні є несправні зброя і техніка, відновлення яких неможливе або економічно недоцільне.

Йдеться також про розформування неперспективних арсеналів, баз та складів, де зберігаються надлишкові або непридатні до подальшого використання ракети, боєприпаси та компоненти ракетного палива, озброєння, військова техніка та майно (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2011. – 13.08.*).

Уряд реалізує пілотні проекти з впровадження енергоощадного світлодіодного освітлення в містах, що приймають Євро-2012 (Київ, Харків, Львів, Донецьк). Про це заявив Прем'єр-міністр М. Азаров під час відвідування виставки-презентації продукції вітчизняних виробників енергоощадної світлодіодної освітлювальної техніки в Києві.

За словами керівника уряду, у найближчій перспективі перед головами облдержадміністрацій буде поставлено завдання впроваджувати енергоощадні світлодіодні технології в бюджетних установах.

При цьому М. Азаров зазначив, що при будівництві нових об'єктів соціальної інфраструктури обов'язково використовувати ці технології, а також при проведенні ремонтів необхідно закладати кошти на впровадження світлодіодного освітлення.

Прем'єр-міністр також поставив завдання протягом 2–3 років створити світлодіод українського виробництва.

Виставка-презентація продукції вітчизняних виробників енергоощадної світлодіодної освітлювальної техніки організована Державним агентством з питань науки, інновацій та інформації. Презентацію провели голова Держагентства В. Семиноженко і керівник державної цільової науково-технічної програми «Розробка і впровадження енергозберігаючих світлодіодних джерел світла та освітлювальних систем на їх основі» В. Сорокін (*Урядовий портал (<http://www.ktni.gov.ua>). – 2011. – 15.08.*).

Уряд схвалив Постанову «Про ліквідацію деяких консультивних, дорадчих та інших допоміжних органів, утворених Кабінетом Міністрів України». Рішення датоване 3 серпня 2011 р., реєстраційний номер документа 866.

Проект постанови розроблено на виконання резолюції першого віце-прем'єр-міністра від 03.11.10 р. № 54482/59/1-10. Він передбачає ліквідацію 23 консультивних, дорадчих та інших допоміжних органів, утворених

Кабінетом Міністрів України, які вже виконали свої завдання та діяльність яких втратила актуальність, або функціонування їх при Кабінеті Міністрів є недоцільним та визнання такими, що втратили чинність відповідних актів уряду.

Згідно з постановою ліквідаються:

- Комісія з підготовки та проведення конкурсу на кращий ескіз великого Державного герба України;
- Комісія з розслідування причин аварії транспортно-буксирного судна «Нафтогаз-67»;
- Комітет з питань реалізації проекту «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», який підтримується Міжнародним банком реконструкції та розвитку;
- Координаційна рада з реалізації Генеральної схеми планування території України;
- Міжвідомча комісія для підготовки проекту угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Федеративної Республіки Німеччини про врегулювання заборгованості, що виникла у зв'язку з реалізацією Ямбурзьких угод;
- Міжвідомча комісія з питань забезпечення ефективного і безпечного функціонування авіаційного транспорту, авіаційної промисловості, авіації загального призначення та системи використання повітряного простору України;
- Міжвідомча комісія з питань оптимізації мережі закладів охорони здоров'я;
- Міжвідомча комісія з питань удосконалення діяльності санаторно-курортних закладів та захисту майнових інтересів держави під час їх приватизації;
- Міжвідомча робоча група з питань реалізації проекту будівництва залізнично-автомобільного мостового переходу через р. Дніпро (з підходами) у м. Києві на залізничній дільниці Київ-Московський – Дарниця;
- Міжвідомча робоча група з розроблення проектів Положення про фізкультурно-оздоровчий комплекс «Крок до здоров'я» та методичних рекомендацій щодо забезпечення рухової активності учнів і студентів у навчальний та позаурочний час;
- Оперативний штаб з координації дій з проведення заходів та мінімізації можливих негативних наслідків надзвичайних ситуацій, пов'язаних з пожежною небезпекою у 2010 р.;
- Організаційний комітет з відзначення 90-річчя від дня народження Миколи Руденка;
- Організаційний комітет з відзначення 100-річчя від дня народження Богдана-Ігоря Антонича;
- Організаційний комітет з відзначення 110-річчя від дня народження Миколи Яковченка;
- Організаційний комітет з підготовки і проведення щорічної Міжнародної виставки засобів захисту, озброєння та спецтехніки ISPEK;

- Організаційний комітет з підготовки та відзначення 75-річчя заснування Національного ботанічного саду імені М. М. Гришка;
- Організаційний комітет з підготовки та відзначення 85-ї річниці створення державного підприємства «Міжнародний дитячий центр “Артек”»;
- Організаційний комітет з підготовки та відзначення 110-річчя Національного художнього музею;
- Організаційний комітет з підготовки та проведення 10-го Міжнародного економічного форуму «Транскордонне співробітництво. Погляд у майбутнє»;
- Організаційний комітет з підготовки та проведення заходів з відзначення 90-річчя подій Української революції 1917–1921 років та вшанування пам'яті її учасників;
- Організаційний комітет з підготовки та проведення заходів щодо увічнення пам'яті видатних діячів Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки;
- Урядова комісія з координації дій центральних та місцевих органів виконавчої влади, пов'язаних із запобіганням можливому затопленню територій внаслідок льодоходу, повені та паводків у 2010 році.

Прийняття постанови дасть змогу оптимізувати загальну мережу утворених урядом консультивативно-дорадчих та інших допоміжних органів, зменшивши їх кількість (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2011. – 15.08).

Урядом України 10 серпня поточного року схвалено рішення рекомендувати главі держави підписати Указ «Про внесення змін до статті 2 Указу Президента України від 11 вересня 2009 року № 732».

Прийняття Указу відкриває юридичні можливості реалізації двосторонніх домовленостей зі словацькою стороною щодо направлення українських офіцерів до словацького військового контингенту у складі Сил Організації Об'єднаних Націй з підтримання миру на Кіпрі. Водночас, – сприятиме реалізації положень Стратегії міжнародної миротворчої діяльності України, затвердженої указом Президента України від 15.06.2009 р., спрямованої на активне залучення миротворчого потенціалу України до зусиль ООН у царині підтримання та будівництва миру. Секретаріат ООН вітав вищезазначені українсько- словацькі домовленості та надіслав на адресу України відповідне запрошення.

Направлення 12 осіб миротворчого персоналу із числа військовослужбовців Збройних сил України до складу Місії ООН з підтримання миру на Кіпрі (МООНКП) відповідає національним інтересам держави та розглядається як розширення міжнародної миротворчої діяльності України, що посиливе внесок у колективні зусилля міжнародного співтовариства у підтриманні миру в регіоні. Крім того, зазначена ініціатива сприятиме розвитку двостороннього військового співробітництва зі Словачькою Республікою та співробітництва з ООН у галузі миротворчої

діяльності.

За домовленістю зі словацькою стороною та Секретаріатом ООН, усі фінансові витрати, пов'язані із забезпеченням службової діяльності, проживанням, харчуванням під час перебування в МООНКП здійснюються за рахунок словацької сторони та на умовах, передбачених для словацьких військовослужбовців.

Проект даного Указу розроблено Міністерством закордонних справ України та погоджено Міністерством оборони України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі, Міністерством фінансів, Міністерством юстиції, Міністерством внутрішніх справ, Службою безпеки, Службою зовнішньої розвідки України (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 15.08).

У 2012 р. Мінприроди планує запровадити обов'язковий екологічний аудит для промислових підприємств. Міністр екології та природних ресурсів М. Злочевський повідомив, що наразі Міністерство завершує розробку методики проведення екологічного аудиту.

«Переконаний, що ця ініціатива не зустріне опору з боку власників промислових підприємств, – відзначив міністр, – адже йдеться, зокрема, і про безпеку виробництва. Наприклад, якби екологічний аудит був проведений на всіх вугільних підприємствах країни, вдалося б уникнути чимало аварій, через які гинуть шахтарі».

Крім того, М. Злочевський відзначив, що з 2013 р. 50 % відрахувань підприємств до Державного екологічного фонду буде залишатись у розпоряджені платників екологічного податку. Відтак, саме екологічний аудит вкаже на головні проблеми, які слід вирішити підприємствам за рахунок цих коштів (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 15.08).

Кабінет Міністрів України схвалив проект постанови «Про внесення змін до Порядку ліцензування діяльності з надання освітніх послуг» на урядовому засіданні 10 серпня ц. р.

Проект постанови розроблено з метою спрощення процедури створення приватних дошкільних навчальних закладів та ліцензування їх діяльності з надання освітніх послуг.

Схвалення даної постанови сприятиме стимулуванню приватної ініціативи у сфері дошкільної освіти, розширенню мережі закладів відповідно до вимог сьогодення, поліпшенню якості дошкільної освіти, збільшенню відсотка охоплення дітей дошкільною освітою, у тому числі дітей старшого дошкільного віку; забезпеченю належних умов функціонування і розвитку системи дошкільної освіти (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 15.08).

Діти з особливими потребами зможуть навчатися разом зі своїми однолітками. Кабінет Міністрів 15 серпня затвердив Порядок організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах.

Прийняття акта сприятиме реалізації державної політики щодо забезпечення конституційних прав і державних гарантій дітям з особливими освітніми потребами на здобуття освіти за місцем проживання. Для цього буде організовано інклюзивне навчання, що передбачає спільне здобуття освіти даної категорії дітей разом з іншими ровесниками. Відтепер такі школярі зможуть здобути якісну освіту, не залишаючи родини, друзів, не змінюючи звичного середовища мешкання та спілкування.

Порядок визначає організаційно-методичні основи запровадження інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, врегулює комплекс питань, пов'язаних із організацією навчально-виховного процесу та створенням відповідних умов. Зокрема, це стосується забезпечення безперешкодного доступу до приміщень навчальних закладів, збереження єдиного освітнього простору, приведення системи освітньої роботи у відповідність до потреб дитини, сім'ї, відповідної підготовки педагогічних працівників до роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби.

Таким чином у житті буде впроваджуватися основний принцип міжнародних стандартів – інтеграція в загальноосвітній простір дітей з особливими потребами. Реалізація передбачених заходів буде здійснюватися в межах державного та місцевих бюджетів (**Урядовий портал** (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 15.08).

Великі платники податків, що обслуговуються спеціалізованими інспекціями, у цьому році сплатили до бюджету 43,6 млрд грн – дві третини від загальних зборів цієї категорії платників. Про це повідомив заступник голови Державної податкової служби України О. Клименко.

Всього у таких спеціалізованих інспекціях обслуговується 777 платників із 1146, що підпадають під визначення «великих платників» – бюджетоутворюючі підприємства, провідні компанії та промислові об'єднання, промислово-фінансові групи тощо.

За словами заступника голови ДПС, податкове відомство прагнутиме того, щоби всі такі платники обслуговувалися у спеціалізованих інспекціях по роботі з великими платниками.

«Я завжди стверджував і стверджую, що провідні платники вимагають окремого режиму обслуговування та індивідуального підходу до кожного з них. На великих платників сьогодні припадає дві третини зборів до бюджету – цього року це 65,4 млрд грн. Відповідно, вони заслуговують на повагу, на особливу увагу та на персональний податковий супровід», – підкреслив О. Клименко (**Урядовий портал** (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 15.08).

Уряд прийняв постанову «Про питання звільнення виробів медичного призначення від оподаткування» від 8 серпня 2011 року № 867. Документом затверджується перелік виробів медичного призначення, операції з постачання яких звільняються від оподаткування на додану вартість згідно з визначенням переліком. Зокрема, у таку категорію потрапляють вата, марля, бинти, стоматологічні матеріали для пломбування зубів та обладнання, апарати для вимірювання тиску, ендоскопи, різні типи сосок та аналогічні вироби для дітей, пелюшки для немовлят, підгузники, скельця для окулярів, що коригують зір, інвалідні коляски, оболонкові контрацептиви, серцеві стимулятори, пристрой ортопедичні та ряд інших виробів.

Постанова набирає чинності з дня опублікування, відповідно Постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 2011 р. № 785 втрачає чинність (**Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)**. – 2011. – 15.08).

Кабінет Міністрів України затвердив Державну цільову соціальну програму розвитку виробництва продуктів дитячого харчування на 2012–2016 pp. Відповідну постанову схвалено 15 серпня 2011 р.

Програма має на меті створення сприятливих умов для розвитку виробництва безпечних та якісних продуктів дитячого харчування. Для цього пропонується надання державної підтримки на технічне переоснащення підприємств – виробників продуктів дитячого харчування, створення нових виробничих потужностей та лабораторного обладнання. Okрім цього Програма передбачає розроблення стандартів і технічних регламентів позначення, пакування, маркування та етикування продуктів дитячого харчування, гармонізацію вітчизняного законодавства у сфері безпечності та якості продуктів дитячого харчування з міжнародним законодавством відповідно до вимог Кодексу аліментаріус.

Орієнтовний обсяг коштів, необхідний для виконання Програми, становить 643,43 млн грн, у тому числі 457,78 грн за рахунок державного бюджету, 12,3 млн грн – за рахунок місцевого бюджету, решта коштів залучаються з інших джерел.

Передбачається, що доступ дітей віком до трьох років до продуктів харчування буде здійснюватись через дитячі установи та лікувально-профілактичні заклади. Оплату ж дитячого харчування пропонується здійснювати за рахунок чинної Програми допомоги на дитину при народженні та по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (**Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)**. – 2011. – 15.08).

Кабінет Міністрів України вніс зміни до деяких своїх постанов з питань діяльності Державної ветеринарної та фітосанітарної служби, схваливши відповідний нормативно-правовий акт на засіданні уряду

10 серпня ц. р.

Метою нормативно-правового акта є приведення діючих редакцій постанов уряду у відповідність до Указу Президента України від 9 грудня 2010 р. № 1085 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади», зокрема в частині зміни назв органів, які відповідно до зазначеного Указу Президента входять до складу Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України (Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 16.08).

Міністр оборони України М. Єжель підписав наказ № 495 від 11 серпня «Про звільнення в запас військовослужбовців та черговий призов на строкову військову службу в жовтні – листопаді 2011 року».

Документ підписано відповідно до Указу Президента України від 4 листопада 2010 р. № 1009/2010 «Про строки проведення чергових призовів, чергові призови громадян України на строкову військову службу та звільнення в запас військовослужбовців у 2011 р.» та постанови Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2011 р. № 818 «Про затвердження чисельності громадян України, що підлягають призову на строкову військову службу, обсягу видатків для проведення призову у жовтні – листопаді 2011 р.».

У відповідності до наказу, у жовтні – листопаді поточного року буде звільнено в запас з лав Збройних сил України військовослужбовців, які вислужили встановлені строки строкової військової служби: солдатів і матросів, сержантів і старшин, призваних у жовтні – листопаді 2010 р.; матросів і старшин кораблів, суден і берегових частин бойового забезпечення Військово-Морських сил Збройних сил України, призваних у квітні – травні 2010 р.

У той же час у жовтні – листопаді 2011 р. на строкову військову службу буде призвано громадян України чоловічої статі 1986–1993 рр. народження, яким до дня відправлення у військові частини виповнилося 18 років, та старших осіб, які не досягли 25-річного віку і не мають права на звільнення або відстрочку від призову на строкову військову службу, загальною кількістю 26 тис. 600 осіб. У тому числі до лав Збройних Сил України буде призвано 20 тис. осіб, до Внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України – 5 тис. 500 осіб, ще 1 тисяча 100 осіб проходитимуть службу у Державній спеціальній службі транспорту (Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 15.08).

Антимонопольний комітет України ретельно дослідить фармацевтичний ринок України, виявити «хвороби», поставити «діагноз» та розпочне «лікування». Про це заявив голова Антимонопольного комітету України В. Цушко під час наради з представниками фармацевтичної галузі з питання дотримання конкуренційного законодавства.

«Дослідження покликане забезпечити належне функціонування фармацевтичного ринку у розрізі конкуренційного законодавства. Для цього необхідно об'єднати зусилля. Результати цієї роботи мають відобразитися у чесних правилах поведінки, за якими працюватиме вся фармацевтична галузь країни», – підкреслив голова Антимонопольного комітету України.

Участь у заході взяли представники Міністерства охорони здоров'я, Державної служби лікарських препаратів України, фармацевтичних компаній та професійних об'єднань.

Підставою для проведення антимонопольних перевірок діяльності учасників фармацевтичного ринку стало значне перевищення цін на окремі лікарські засоби в Україні над цінами реалізації в країнах їх виробництва (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 15.08).

Ректори трьох закарпатських вузів готові об'єднатися в «Закарпатський національний університет».

Ректор Мукачівського державного університету, професор Ю. Мигалина запевнив, що до об'єднання вищих навчальних закладів у освітіян ставлення позитивне.

Такої ж думки й ректор Закарпатського художнього інституту, професор І. Небесник. Він повідомив, що разом з колегами ставиться з розумінням до процесу об'єднання державних вищих навчальних закладів області та підтримує таку ініціативу. Як зазначив ректор, важливою складовою у Закарпатському художньому інституті є виробнича складова – студенти виконують роботи з художньої обробки дерева, металу, займаються керамікою. Тому, на думку І. Небесника, найкращим варіантом для очолюваного ним закладу був би такий, який діє в Івано-Франківську, де у складі національного вищого навчального закладу діє інститут мистецтва.

Ректор Закарпатського державного університету, професор Ф. Ващук, зазначив: «Повинно відбуватися тільки рівноправне об'єднання державних вищих навчальних закладів. Оскільки лише такий підхід може стати запорукою усунення будь-яких перекосів, свавілля та суб'єктивізму у цьому складному і важливому процесі. Тобто ні в якому разі не може йтися про приєднання чи під'єднання тощо».

Нагадаємо, 10 серпня 2011 р. за пропозицією Міністерства освіти і науки, молоді та спорту та за підтримки Закарпатської обласної державної адміністрації урядом прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання реорганізації вищих навчальних закладів» та схвалено проект Указу Президента України «Про Закарпатський національний університет».

Відповідно до згаданого розпорядження відбудеться об'єднання чотирьох вищих навчальних закладів – Ужгородського національного університету, Закарпатського державного університету, Мукачівського державного університету та Закарпатського художнього інституту з утворенням на їх базі державного вищого навчального закладу «Закарпатський університет».

Розпорядження набере чинності після підписання проекту Указу Президента України «Про Закарпатський національний університет» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>)). – 2011. – 15.08).

За невиконання актів законодательства, в частності постановлення Кабінета Міністрів України от 29 июня 2011 № 709 «О государственном заказе на подготовку специалистов, научно-педагогических и рабочих кадров, повышение квалификации и переподготовку кадров (последипломное образование) для государственных нужд в 2011 году» и приказа Министерства образования и науки, молодежи и спорта Украины от 30.06.2011 № 712 «О государственном заказе на подготовку и выпуск специалистов с высшим образованием в 2011 году» руководителям высших учебных заведений объявлен выговор. Соответствующий приказ подписан 11 августа министром образования и науки, молодежи и спорта Д. Табачником. Об этом сообщает пресс-служба Минобразования.

В министерстве объясняют, что причинами недовыполнения доведенного объема государственного заказа стало необоснованное представление предложений относительно объема приема, в частности, без учета реальной демографической ситуации в регионе и недостаточный уровень профориентационной работы среди выпускников школ и высших учебных заведений I-II уровней аккредитации.

Напомним, Кабинет Министров утвердил государственный заказ на подготовку младших специалистов и бакалавров в вузы в 2011 г., уменьшив его по сравнению с 2010 г. соответственно на 9,5 %, или на 8 тыс. – до 76 тыс. и на 19,3 %, или на 25,5 тыс. – до 106,5 тыс.

В частности, как сообщалось, в рамках сокращения госзаказа Киево-Могилянської академії полностью отказали в финансировании двух магистерских программ – журналистики и социальной работы. Кроме того, этому вузу значительно сократили госзаказ на бакалавров-юристов.

Председатель подкомитета по вопросам базового образования парламентского Комитета по вопросам науки и образования, депутат от НУ-НС Л. Оробец заявила, что сокращение госзаказа для лучших украинских университетов является одним из инструментов тотального подчинения отрасли потребностям министра образования и науки Д. Табачника (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>)). – 2011. – 16.08).

Міністр аграрної політики та продовольства України М. Присяжнюк відбув з робочим візитом до Народної Республіки Бангладеш та Китайської Народної Республіки.

Під час візиту, зокрема, передбачено проведення переговорів із міністром продовольства та надзвичайних ситуацій Народної Республіки Бангладеш та підписання Меморандуму про співробітництво щодо поставки

окремих видів сільськогосподарської продукції. У Китайській Народній Республіці М. Присяжнюк зустрінеться з міністром сільського господарства КНР та відвідає Експортно-імпортний банк КНР.

Нагадаємо, у квітні цього року міністр аграрної політики та продовольства України М. Присяжнюк взяв участь у 10-му Боаоському азіатському економічному форумі в Китаї. За результатами цього форума було вирішено здійснити візит до КНР з метою подальших переговорів щодо співпраці в галузі сільського господарства, зокрема організувати зустріч міністрів сільського господарства Китаю і України (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 15.08).

Кабінет Міністрів виділив Міністерству аграрної політики і продовольства 200 млн грн на будівництво оптових ринків сільгосппродукції в Києві, Донецьку, Львові, Харкові та Чернігові.

Про це ідеться в урядовому розпорядженні від 27 липня 2011 р., повідомляє прес-служба Кабміну.

Згідно з документом, Міністерство фінансів має спрямувати ці кошти за рахунок програми державних капітальних витрат.

Як повідомлялося, З червня 2009 р. Кабмін затвердив державну цільову програму створення оптових ринків сільгосппродукції, яка передбачає створення в Україні 25 ринків протягом 2009–2013 рр.

Загальна сума коштів, необхідних для реалізації програми, визначена на рівні 4 млрд грн, зокрема 1,2 млрд грн – за рахунок держбюджету.

У рамках реалізації державної цільової програми створення оптових ринків сільгосппродукції в липні 2011 р. була введена перша черга оптового ринку сільськогосподарської продукції «Столичний» у Києві (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2011. – 16.08).

ПОЛІТИКА

Рейтинг Партії регіонів з серпня 2010 р. по липень 2011 р. обвалився з 40 % до 20 %. Про це свідчить соціологічне дослідження, проведене компанією TNS.

Так, за даними опитування, якби в Україні найближчої неділі відбулися дострокові вибори до Верховної Ради, то 3-відсотковий бар'єр подолали б чотири партії:

Партія регіонів (20,3 %), «Батьківщина» (14,7 %), «Фронт змін» (9,1 %), а також Комуністична партія України (3,4 %).

Решта партій, згідно з опитуванням, 3-відсотковий бар'єр не долають.

Так, за партію С. Тігіпка «Сильна Україна» готові проголосувати лише 1,9 % респондентів.

Партію В. Кличка УДАР готові підтримати 1,8 %.

ВО «Свобода» О. Тягнибока готові підтримати 1,6 %, «Нашу Україну» – 1,2 %, Народну партію В. Литвина – 0,8 %, Партию зелених України – 0,6 %, УНП – 0,3 %, СПУ – 0,2 %.

При цьому 12,8 % не стали б брати участі в голосуванні.

12,5 % проголосували б проти всіх. 17,6 % не змогли відповісти. 0,8 % проголосували б за партію, яка не була представлена в опитуванні (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2011. – 15.08).

13 оппозиционных партий, которые входят в Комитет сопротивления диктатуре, договорились о совместном праздновании Дня Независимости. Об этом сообщил первый заместитель председателя партии «Батьківщина» А. Турчинов.

«24 августа мы все собираемся у памятника Тарасу Шевченко около 11 часов и потом состоится шествие по Крещатику, по окончанию которого – митинг на Михайловской площади», – приводит его слова сайт «БЮТ – Батьківщини».

По словам А. Турчинова, эта акция станет ответом оппозиции на отказ власти праздновать 20-ю годовщину независимости Украины (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2011. – 16.08).

Соціалістична партія України обрала лідером О. Мороза, замість В. Цушка. Відповідне рішення ухвалили в неділю, 14 серпня, на другому етапі 17-го з'їзду партії.

341 присутній на з'їзді делегат обирає між кандидатурами почесного голови партії О. Мороза і першого секретаря СПУ М. Рудьковського.

Голосування проходило бюллетенями з оголошенням лічильною комісією вголос, за кого був відданий той або інший голос делегата.

За О. Мороза проголосувало 175 делегатів, за його суперника – 160.

Раніше, 31 липня, партія не змогла обрати собі нового лідера замість В. Цушка.

Нагадаємо, 24 липня В. Цушко написав заяву про відставку з посади лідера СПУ, пояснивши це неможливістю подальшого поєднання посад лідера партії та голови Антимонопольного комітету (*Радіо «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org>). – 2011. – 14.08).

Украина вряд ли сможет когда-то удовлетворить аппетиты Москвы в вопросах транспортировки газа и в вопросах собственности на украинской территории. Об этом в интервью радио «Свобода» сказал экс-посол Украины в Беларуси Р. Безсмертный, комментируя заявление главы «Газпрома» А. Миллера о том, что с Украиной в энергетической сфере можно было бы сотрудничать по той же схеме, что и с Беларусью.

По его словам, аппетиты «Газпрома» и политические аппетиты в Москве

настолько высокие, что Украина в принципе их не может удовлетворить, особенно в области газотранспортной системы, если их сравнивать и искать какие-то аналогии с белорусской ситуацией.

«Там вопрос зашел настолько далеко, что фактически Беларусь как страна потеряла полностью контроль над газотранспортной системой или потеряет вскоре. Это означает, что все разговоры о ценовых условиях, или льготы – они просто теряют смысл», – сказал экс-посол.

«Очевидно, что в Украине есть только один вариант развития – это уменьшать объемы потребления газа. Это способ решения проблем с «Газпромом». Другого механизма я не вижу», – отметил Р. Безсмертный (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2011. – 16.08).

Представители оппозиционных партий и общественных организаций создали Комитет сопротивления диктатуре Харьковской области.

Как сообщил заместитель председателя Харьковской областной организации ВО «Батьківщина» В. Дудко, протокол о создании комитета был подписан 8 августа после совещания областных организаций оппозиционных политических партий.

По словам В. Дудко, в комитет на сегодняшний день входят 28 партий и общественных организаций. По его словам, основными заданиями комитета является «сохранение демократических ценностей, завоеванных в Украине, и противодействие тем политическим репрессиям, которые прячутся под эгидой борьбы с коррупцией» (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2011. – 16.08).

Віце-спікер М. Томенко вважає, що новий «майдан» можуть зібрати лише самі люди, а не політики. Про це він сказав у Луцьку, повідомляє прес-служба М. Томенка.

Політик сказав, що не виключає можливості нового «майдану», однак «проблема українських політиків полягає в тому, що вони до сих пір живуть міфом про те, що вони якимось чином були причетні до «майдану» 2004 р.».

«Політики можуть зібрати акцію протесту: більшу або меншу, а «майдан» збирається лише українським народом», – додав він.

Тому М. Томенко закликав політиків «зупинити власні піар-кампанії з використання «майданного» збору».

«Опозиції варто не один перед одним оголошувати про те, що вони зберуть «майдан», а скоординувати свою роботу щодо акцій протесту проти беззаконня та судових репресій», – наголосив він (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2011. – 15.08).

Лідер ВО «Свобода» О. Тягнибок звернувся до судді Р. Кіреєва із заявою про готовність взяти на особисту поруку Ю. Тимошенко. Про це

повідомляє прес-служба «Свободи».

«Факт невмотивованого арешту став підтвердженням того, що це кримінальне переслідування мало вибірковий характер, було непрозорим та перетворилося на приклад використання правосуддя як засобу досягнення політичних цілей», – йдеться у заяві О. Тягнибока.

«Події, що відбулися у Печерському суді Києва 5 серпня 2011 р., є великим кроком назад у розбудові демократичних зasad устрою нашої держави, складовою частиною політичного життя якої має бути чесна конкуренція влади та опозиції, які доповнюють та контролюють одне одного», – вважає він.

«Звертаємося до вас із цією заявою, якою інформуємо, що ми зобов'язуємося взяти Тимошенко Юлію Володимирівну на особисту поруку під час розгляду кримінальної справи», – наголосив О. Тягнибок.

ВО «Свобода» ручається за «належну поведінку» Ю. Тимошенко щодо явки за кожним викликом до суду і гарантує її присутність у суді за кожною вимогою (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2011. – 15.08).

Представники держобвинувачення у справі Ю. Тимошенко вважають, що екс-президент В. Ющенко має бути допитаний у суді.

«Я вважаю, що він має бути викликаний до суду», – сказала під час перерви прокурор Л. Фролова, відповідаючи на питання про письмову відмову В. Ющенка свідчити у справі Ю. Тимошенко.

Водночас Л. Фролова підкреслила, що таке рішення має ухвалювати суд. Це ж підтверджив і депутат від БЮТ С. Власенко.

«Відповідно до вимог КПК особа не має прав і повноважень відмовлятися давати свідчення, якщо необхідність її допиту визначена судом», – зазначив бютівець.

За його словами, винятком може стати ситуація, коли свідчення особи стосуються її особисто, однак у будь-якому разі свідок має відмовитися від дачі показів у судовій залі.

«Він повинен прийти і відповідно до Конституції відмовитися давати свідчення. Після встановлення його особи та роз'яснення його прав», – пояснив С. Власенко.

Між іншим, прокурор Л. Фролова нагадала про можливість примусового приводу свідка в разі його неявки без поважних причин. Згідно з українським законодавством це можливо після другої відмови самостійно з'явитися до суду (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2011. – 15.08).

В Партии регионов исключают возможность искусственной отсрочки допроса бывшего Президента Украины (2005–2010 гг.) В. Ющенко. Такое мнение высказал народный депутат от фракции Партии регионов В. Олийнык.

«Во-первых, В. Ющенко на досудебном заседании уже давал

письменные свидетельства ... Кроме того, надо учесть, что этот свидетель не является лицом, которое находится на подписке о невыезде. Он выехал, может лечиться или отдохать, это его право. Но когда он вернется и будет находиться в Украине, к нему будут применены меры, чтобы обеспечить его присутствие в зале суда», – сказал политик.

«Регионал» напомнил, что суд неоднократно обращался в прокуратуру с просьбой установить местонахождение В. Ющенко, чтобы допросить его по «газовому» делу.

«Если суд и в дальнейшем будет настаивать на допросе свидетеля и он без уважительных причин будет отказываться, к нему может быть применен так называемый привод», – добавил В. Олийнык.

Напомним, в СМИ появилась информация о том, что В. Ющенко не будет выступать в суде по делу против Ю. Тимошенко. Соответствующее письмо В. Ющенко было передано в канцелярию Печерского суда Киева.

Ранее прокурор по делу Ю. Тимошенко Л. Фролова заявила, что, если В. Ющенко будет отказываться прийти в суд для дачи свидетельских показаний по делу против экс-премьера без уважительных причин, суд может применить к нему привод (*Версии.com* (<http://www.versii.com.ua>). – 2011. – 16.08).

Суддя Р. Кіреєв ухвалив рішення повторно викликати В. Ющенка для дачі свідчень у справі Ю. Тимошенко.

Суддя ухвалив рішення про зміну порядку дослідження доказів після розгляду заяв свідків І. Михальської, В. Пинзеника та В. Ющенка про неможливість прибуття на судове засідання.

Зокрема, І. Михальська зазначила, що не може бути присутня у зв'язку з вагітністю і пологами.

В. Пинзеник передав до суду лікарський висновок з лікарні «Феофанія» про те, що він перебуває у відділенні інтенсивної терапії, кардіології після інфаркту міокарда і йому протипоказані дії, пов'язані з емоційним навантаженням.

В. Ющенко ж повідомив, що не може прибути на засідання у зв'язку з черговою відпусткою.

Представники обвинувачення заявили, що причини неявки І. Михальської та В. Пинзеника є поважними. Водночас вони не визнали поважною причиною відпустку В. Ющенка і запропонували викликати його повторно (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2011. – 16.08).

Арешт Ю. Тимошенко не був обґрунтowany судом, а її справа більше схожа на політичне переслідування лідера опозиції.

Про це йдеться у правовому моніторингу України, підготовленому неурядовою організацією Данського Гельсінського комітету з прав людини.

«Рішення про взяття під варту вважається непропорційним», – сказано у

ньому.

«...Складається враження, що мета тримання під вартою відрізняється від зазначеного у рішенні. Намагання примусити підсудну до співпраці шляхом тримання під вартою є очевидним зловживанням і порушенням її прав», – додали автори моніторингу.

Вони також зазначають, що право Ю. Тимошенко на захист було порушене, адже її адвокатам було надано замало часу на підготовку лінії захисту (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2011. – 16.08).

Около 30 автомобілей осушили в понедельник, 15 augusta, автопробег по улице Крещатик в Києве в поддержку экс-премьер-министра України Ю. Тимошенко.

Машины проезжали с национальными флагами Украины и Всеукраинского объединения «Батьківщина», которое возглавляет Ю. Тимошенко. Проезжая мимо Печерского районного суда Киева, автомобили сигнализировали в знак поддержки экс-премьера.

Автопробег стартовал от памятника Родине-матери.

Между тем, по словам депутата С. Пашинского (фракция «БЮТ – Батьківщина»), со стороны милиции были попытки остановить автопробег. «На Европейской площади ГАИ останавливалас машины, не объясняя своих действий», – цитирует пресс-служба партии слова народного избранника (*Версии.com* (<http://www.versii.com.ua>). – 2011. – 16.08).

До екс-прем'єра Ю. Тимошенко вжито неадекватних запобіжних заходів, а судовий процес над нею не відповідає європейським нормам.

Таку думку озвучив віце-прем'єр, міністр закордонних справ Чехії К. Шварценберг в інтерв'ю сайту *Aktualně.cz*.

Він розповів, що лист київській владі, в якому піддано гострій критиці судовий процес із Ю. Тимошенко, буде переданий з новим послом Чехії в Україні, який прибуде в країну напередодні Дня Незалежності.

«Як торговельні, так і політичні звичаї в Україні вельми відрізняються від загальноприйнятих», – зазначив чеський віце-прем'єр, коментуючи власного листа.

«Такою, на жаль, є дійсність, і вона не пов'язана з винуватістю чи невинуватістю Тимошенко. Дійсність пов'язана з тим, як відбувається суд, як ставляться до демонстрантів, і це все викликає в нас велике побоювання», – зазначив К. Шварценберг (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2011. – 15.08).

Уряд Австралії висловив занепокоєння українським колегам з приводу арешту та суду над екс-прем'єром Ю. Тимошенко.

Про це йдеться у повідомленні, поширеному Союзом українських

організацій Австралії.

«Австралійський уряд приєднався до інших членів міжнародного співтовариства у висловлення занепокоєння політичними маневрами в Україні, у тому числі арештом Юлії Тимошенко», – сказано в повідомленні.

У документі зазначається, що представники Союзу українських організацій Австралії дізнались про таку заяву уряду під час розмови з представником міністра закордонних справ К. Радда.

«Австралійський уряд висловлює сумнів щодо мотивів судового розгляду, які сприяють виникненню політично-вмотивованого переслідування», – сказано в повідомленні.

Представники союзу також зазначають, що українське посольство також поінформовано про занепокоєння австралійського уряду (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2011. – 15.08).

ЕКОНОМІКА

Сьогодні, 16 серпня, відкриється Сорочинський ярмарок. Його традиційно проведуть у с. Великі Сорочинці Миргородського району Полтавської області. Про це повідомляє офіційний сайт Національного сорочинського ярмарку.

Ярмарок працюватиме з 16 по 21 серпня. На ярмарок зберуться близько 60-ти самодіяльних колективів з усієї країни. Сорочинський ярмарок відкриється конкурсом, на якому кожен бажаючий зможе продемонструвати свої таланти.

У середу, 17 серпня, відбудеться концерт, на якому виступатимуть фольклорні ансамблі з Бразилії, Росії, Азербайджану та Канади. Крім того, передбачається, що 17 серпня ярмарок відвідає Президент В. Янукович. Очікуються також виступи багатьох зірок української естради.

Ярмарок закриють виступами акторів Полтавського театру (*ForUm* (<http://ua.for-ua.com>). – 2011. – 16.08).

Станом на 15 серпня поточного року, залізничники капітально відремонтували 453,3 км колії, що становить 115 % до планового завдання, та модернізували 294,6 км колії (122 % до плану).

Також здійснено середній ремонт – 481,3 км (127 % до плану) та комплексно-оздоровчий ремонт колії 409,6 км (107 % до плану).

Одночасно залізничники ремонтують стрілочні переводи: з початку року замінено на нові 439 комплектів стрілочних переводів, що на 17 % перевищує планове завдання, та виконано середній ремонт 254 комплектів.

Загалом у 2011 р. заплановано капітально відремонтувати 776 км колій, модернізувати 445,3 км та замінити на нові 775 комплектів стрілочних переводів (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2011. – 15.08).

В июле официальный уровень безработицы снизился на 0,1 процентного пункта до 1,7 %. Об этом сообщила Государственная служба статистики.

По данным Госстата, на 1 августа в Государственной службе занятости было зарегистрировано 0,470 млн безработных.

На 1 июля в Госслужбе занятости было зарегистрировано 0,506 млн безработных.

Количество безработных, получивших государственную помощь в июле, составило 341,5 тыс. человек, средний размер пособия на одного безработного в этом месяце – 854,00 грн.

Как сообщало агентство, в июне официальный уровень безработицы снизился на 0,2 процентного пункта до 1,8 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2011. – 16.08).

Украинская агропромышленная компания «Кернел» приобретает 100 % акций компании «Русские масла», сумма сделки составит приблизительно 75 млн долл., говорится в сообщении украинского холдинга.

Сделка, получившая ранее одобрение российского антимонопольного ведомства, будет завершена в начале сентября.

В сообщении отмечается, что сумма сделки формируется из оценки компании (около 60 млн долл.) и денежного вознаграждения (15 млн долл.).

«Приобретение “Русских масел” обеспечит покупателю дополнительные производственные мощности – порядка 400 тыс. т продукции в год с трех производственных мощностей – в Краснодарском и Ставропольском краях, а также мощности по разливу и бутилированию – около 100 тыс. т масла в год», – говорится в сообщении холдинга.

В 2012 г. приобретаемые мощности принесут «Кернел» около 20 млн долл. дохода.

В сообщении отмечается, что сделка позволит «Кернел» диверсифицировать географию бизнеса. Тем более, замечает РИА «Новости», что Россия – второй в мире производитель семян подсолнечника и третий по величине экспортёр подсолнечного масла (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2011. – 16.08).

Зростання інвестицій в основний капітал у першому півріччі 2011 р. на 15,9 % свідчить про те, що інвестиційний спад в країні залишився позаду.

Таку думку висловив керівник групи радників голови Національного банку України В. Литвицький.

«Ерозія інвестиційної активності в Україні подолана: інвестиційний

потенціал надійно відновлюється і знову вселяє певний оптимізм», – сказав він.

В. Литвицький відзначив, що зафіксований Держстатом показник зростання в 15,9 % перевершив очікування багатьох експертів.

Він нагадав, що інвестиції в основний капітал в 2008 р. скоротилися на 2,6 %, у 2009 р. – на 41,5 %, а в 2010 р. – на 0,6 %.

Радник глави НБУ відзначив, що, незважаючи на зростання бази порівняння, інвестиційна динаміка в ІІ кварталі зростає.

Він нагадав, що якщо в І кварталі 2010 р. інвестиції в основний капітал скоротилися на 12,5 %, то за підсумками півріччя спад сповільнився до 7,4 %, тоді як у 2011 р. зростання інвестицій на 7,4 % за підсумками першого кварталу прискорилося до 15,9 % за підсумками півріччя.

«Другий квартал закладає основи ще кращої динаміки на друге півріччя», – підкреслив В. Литвицький.

На його думку, позитивний ефект від зростання інвестицій може виявитися вже у ІІІ кварталі.

Радник вважає, що, незважаючи на викликані непростою ситуацією в світовій торгівлі коливання зовнішнього попиту, існує перспектива не тільки домогтися виконання бюджетного орієнтира зростання ВВП на 4,5 %, але і перевищити цей показник, якщо можливості в аграрному секторі будуть використані краще, ніж у 2010 р. (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2011. – 15.08).

Промышленное производство в Украине в июле 2011 г. возросло по сравнению с июлем 2010 г. на 8,7 %, что ниже темпов роста в июне текущего года (8,9 %), но превышает показатели мая (8,6 %), апреля (4,9 %) и марта (8 %). Как сообщила Государственная служба статистики, по итогам семи месяцев рост промпроизводства по сравнению с аналогичным периодом 2010 г. составил 8,7 %.

По отношению к июню текущего года промпроизводство в июле увеличилось на 2,2 %.

Наибольшие темпы роста промпроизводства по итогам семи месяцев зафиксированы в машиностроении – 20,5 %.

В химической и нефтехимической промышленности производство возросло на 19,1 %, в производстве строительных материалов – на 13,2 %, в деревообработке – на 12,9 %, в легкой промышленности и металлургии – на 11,4 %.

В добывающей промышленности рост составил 5,9 %, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды – 7,3 %.

Вместе с тем производство пищевых продуктов, напитков и табачных изделий за шесть месяцев сократилось на 3,2 %, производство кокса, продуктов нефтепереработки – на 4,6 %.

Как сообщалось, промпроизводство в Украине в 2010 г. возросло на 11 %, в том числе по итогам семи месяцев – на 11,4 % (*Версии.com*

(<http://www.versii.com.ua>). – 2011. – 16.08).

Платники податків, які мають звітність в електронній формі, можуть вести листування з органами Державної податкової служби за допомогою електронного зв'язку. Про це йдеться у повідомленні пресслужби ДПС в Одеській області.

«Таким положенням доповнений Податковий кодекс, який передбачає, що з платниками податків, які подають звітність в електронній формі, листування з органами державної податкової служби може здійснюватися засобами електронного зв'язку», – зазначили у прес-службі.

При цьому, згідно із повідомленням, якщо платник податків отримав документ в електронній формі, але бажає його мати і в паперовому вигляді, то, на вимогу платника податків, податковий орган зобов'язаний надати цей же документ у паперовому вигляді протягом трьох робочих днів із моменту надходження відповідної вимоги.

Закон також встановлює, що достатнім підтвердженням автентичності документа податкової звітності є наявність оригіналу підпису уповноваженої особи на документі в паперовій формі або наявність електронного цифрового підпису платника податків (**Українська правда (<http://www.pravda.com.ua>)**. – 2011. – 15.08).

Группа компаний ТНК-BP в Украине закончила январь – июнь 2011 г. с чистой прибылью 10 млн грн. Об этом сообщил исполнительный директор ООО «ТНК-BP Коммерс» (Киев) Ф. Лунев.

«Если мы говорим о доходности украинских предприятий компаний, то здесь EBITDA (прибыль до расходов по процентам, уплаты налогов и начисленной амортизации. – Ред.) составил 64 млн долл. При этом чистая прибыль – только 10 млн долл. Это общий результат всей группы компаний ТНК-BP в Украине, а не одного завода “ЛИНИК” (Лисичанский НПЗ, Луганская обл.)», – сказал он.

При этом он отметил, что основной объем чистой прибыли в размере 10 млн долл. компании ТНК-BP в Украине получили от деятельности сбытовых предприятий, а завод заработал незначительную сумму. «Существует огромный перевес в доходах в сторону сбытовой сети. Это лишний раз подчеркивает, что вся прибыль переместилась в розницу и опт. Другими словами, закупая нефтепродукты “на стороне”, мы получили бы ту же прибыль нашей дистрибуторской сети», – добавил Ф. Лунев.

Он также отметил, что украинская нефтепереработка находится в неравных конкурентных условиях с НПЗ Беларуси. «Нужно понимать, что за счет разницы в пошлинках, например, белорусские НПЗ зарабатывают на каждой тонне нефтепродуктов на 130 долл. больше, чем украинские», – сказал он. По его мнению, неравная конкурентная среда и импортозависимость рынка убивают украинскую нефтепереработку, что

требует принятия мер по защите НПЗ страны (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2011. – 15.08).

В Украине за семь месяцев 2011 г. индекс объема сельскохозяйственного производства по сравнению с соответствующим периодом 2010 г. составил 109,1 %, в том числе в сельскохозяйственных предприятиях – 112,2 %, в хозяйствах населения – 106,2 %. Об этом сообщает Государственная служба статистики Украины.

За январь – июль текущего года индекс объема производства продукции растениеводства по сравнению с соответствующим периодом 2010 г. составил 118,2 %, в том числе в сельскохозяйственных предприятиях – 117,4 %, в хозяйствах населения – 119,3 %.

По состоянию на 1 августа 2011 г. хозяйствами всех категорий зерновые и зернобобовые культуры (без кукурузы) скошены и обмолочены на площади 9,5 млн га, что составляет 78 % к площадям, посаженным под урожай 2011 г. (на 30 июля 2010 г. – 76 % площадей).

В январе – июле текущего года индекс объема производства продукции животноводства сравнительно с соответствующим периодом 2010 г. составил 102,8 %, в том числе в сельскохозяйственных предприятиях – 107,7 %, в хозяйствах населения – 98,9 %.

Объем реализованной аграрными предприятиями собственной выработанной продукции за январь – июль текущего года по сравнению с соответствующим периодом 2010 г. увеличился на 1 %, в том числе животноводства – на 10 %, а продукции растениеводства – сократился на 7 %.

На 1 августа 2011 г. в сельскохозяйственных предприятиях (кроме малых) и предприятиях, осуществляющих хранение, переработку зерновых культур, имелось в наличии 20,0 млн т зерна (на 19 % больше против 1 августа 2010 г.), в том числе 14,2 млн т пшеницы, 4,2 млн т ячменя, 0,7 млн т кукурузы, 0,3 млн т ржи (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2011. – 15.08).

Сейчас в Донецке законтрактован 3991 гостиничный номер, а это значит, что дефицит для проведения в Донецке полуфинального матча Евро-2012 составляет 1584 номера.

Официальный туроператор UEFA – компания TUI Travel по состоянию на 1 августа 2011 г. подписала контракты с 56 действующими отелями на 2127 номеров и с 24 отелями, которые строятся и реконструируются, на 1864 номера. Наряду с этим, в перспективе еще шесть объектов гостиничной инфраструктуры, с которыми проходят переговоры по подписанию договоров о предоставлении услуг размещения для семьи UEFA. Общий номерной фонд этих объектов – 154 единицы.

Существующий дефицит на четвертьфинальные и полуфинальные матчи

планируется покрыть за счет организованных чarterных рейсов, которые быстро доставят гостей турнира из Киева в столицу Донбасса и обратно (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2011. – 15.08).

За сім місяців 2011 р. залізничним транспортом України перевезено 263 млн 58 тис. т вантажів, що на 8,7 % більше, ніж за відповідний період минулого року. Упродовж січня – липня зросли обсяги експортних перевезень на 9,1 %, внутрішніх – на 8,8 % та транзитних – на 14,4 %.

У внутрішньому сполученні перевезено 142,3 млн т вантажів. Серед них переважали кам'яне вугілля – 53,3 млн т, залізна та марганцева руди – 23,4 млн т та мінбудматеріали – 21,8 млн т.

Експортних вантажів перевезено 72,3 млн т. Основу експортного вантажопотоку становили залізна та марганцева руди – 19,6 млн т, мінбудматеріали – 14,8 млн т, чорні метали – 13 млн, зерно і продукти помелу – 4,7, кам'яне вугілля – 4,3 млн т, нафта та нафтопродукти – 2,3 млн т.

У транзитному сполученні перевезено 27,2 млн т. Основу транзиту становили нафта та нафтопродукти – 8,9 млн т, кам'яне вугілля – 5,2 млн т, руда залізна та марганцева 3,3 млн т, чорні метали – 2,2 млн т та хімікати – 1,8 млн т.

При імпортних перевезеннях основну частку вантажів становили кам'яне вугілля – 6,8 млн т, нафта та нафтопродукти – 2,2 млн т, залізна та марганцева руди – 1,9 млн т, та мінбудматеріали – 1,2 млн т (*Урядовий портал* (<http://www.kmti.gov.ua>). – 2011. – 16.08).

Средние цены реализации пшеничного хлеба в июле 2011 г. возросли на 14,3 % относительно января. Об этом свидетельствуют данные Государственной службы статистики.

Так, средние цены его реализации за тонну в минувшем месяце составили 3703,90 грн, тогда как в январе – 3239,58. Ржаной хлеб подорожал на 17,9 % – до 4432,93 грн за тонну, а пшенично-ржаной и ржано-пшеничный – на 9,5 % – до 3627,52 грн за тонну. То есть в среднем хлеб в Украине подорожал на 13,9 %.

Напомним, ранее Премьер-министр Украины Н. Азаров заявил, что цены на социальные сорта хлеба можно не повышать до июля 2012 г.

«Очень важная для всех информация: цену на социальные сорта хлеба можно держать на сегодняшнем уровне, не повышать на протяжении всего маркетингового года – до июля 2012. Это не моя выдумка. Это ответственное заявление руководителя большого хлебопекарного предприятия, которое, кстати, обеспечивает хлебом четыре области Украины», – заявил Премьер (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2011. – 16.08).